

Čarovné rozprávky

V podaní: o. z. AKO INAK a priateľov

audio

VYDALO MEA2000 o.z.
© Všetky autorské práva sú vyhradené.
ISBN 978-80-560-0483-8

Bol raz jeden bohatý pán a mal jediného syna, ktorého volali Vilkom. Ten pán bol už veľmi starý, šedivý ako holub a slabý ako muška.. Ale Vilko bol mocný, zdravý ako ryba vo vode a pritom šuhaj krásny, že len tak lipli dievčatá za ním. Otec ho neslýchane rád mal a okrem neho ani nemal inej potechy na svete; iba to jedno nezdalo sa mu, že Vilko nemal žiadnej chuti do ženenia a že naveky len táral do sveta, že sa on veru neožení skorej, iba keď napred nebeskú slávu uvidí. Otec dal dočasu tomu pokoj; bo si myslel, že to synovi z hlavy vyvetrie. Ale ani nevedieť ako, minulo sa Vilkovi dvadsaťpäť rokov a on o dievčatá ani neobzrel sa. Tu otec videl, že týmto činom nebude nič a že už

Jeden kráľ mal tri dievky, ktoré si varoval ako oči v hlave. Keď mu už údy slabli a hlava sniežikom pripadala, často mu prichádzalo na um, ktorá by z jeho troch dievok po jeho smrti kráľovnou byť mala. Ťažko mu bolo voliť medzi nimi, bo všetky boli driečne a všetky rovnako rád mal. Konečne mu prišlo na rozum, aby tú ustanovil za kráľovnú, ktorá by ho najradšej mala. Zavolať svoje dievky pred seba a takto im vrazil: „Dievky moje, starý som, vidíte, a neznám, či dlho ešte budem s vami. Chcem teda ustanoviť, ktorá z vás po mojej smrti kráľovnou bude. Skôr by som ale rád vedieť, dievky moje, ako ma ktorá ľúbite. Nuž, dcéra najstaršia, povedz ty najprv, ako ľúbiš svojho otca?“ „Eh, otče môj, milší ste mi nad zlato!“ - odpovedala

„Eh, čo?“ - zaháňal si pamiatku na ňu.

„Ved' ma len tak rada mala, ako márnú soľ.“

Raz mala byť v zámku zase veľiká hostina, vari i pytači mali už prísť tej strednej. Tu priletí kuchár ako bez duše.

„Pane králi...“ - jachtal - „Veľiká galiba, veľiká galiba!“

„Nuž čože ti je, vari si rozum potratil?“ - povie kráľ.

„To, to, pane králi, rozum mi zastáva. Všetka soľ, čo sme mali, či rozmokla sa, či len ako prepadla sa do zeme, ale niet jej viac ani omrvinky. Čím ja budem soliť?“

„Ale si ty blázon! Nuž pošli pre druhú!“

„Kdeže pošlem, keď tak stalo sa v každom dome a v celej krajine soli niet!“

„Nuž soľ voľačím inším, alebo var také jedlá, do ktorých soli netreba!“ - odpral konečne nevrlý kráľ

po stenách hore-dolu lazili ako mušky, a steny ligotali sa kolom dokola ako drahé kamene. Maruška chodila ako oslepená tol'kou krásou. Ľudáci vodili ju po chodbách a štôlniach, kde z povaly viseli ľadové strechulce, blyštiace sa ako len to striebro. Zaviedli ju aj do záhrady, kde boli červené ľadové ruže, stokrásky a všelijaké kvety na podiv sveta. Ľudáci odtrhli najkrajšiu ružu a podali svojej novej kráľovnej. Ona privoňala, ale ruža nevoňala.

„Ale, čože je toto?“ - opytovala sa kráľovná.

„Ved' som ja ešte nikdy takú krásu nevidela!“

„Toto je všetko sol'!“ - odpovedali jej ľudáci.

„Aleže či ozaj? To že rastie sol'?“ - divila sa kráľovná a myslela si, že by škoda bolo z toho i najmenšie brat'.

Bola jedna mať a mala jedného syna. Nemali nič, iba jeden slivník a dva voly. Keď bola zima, museli aj ten slivník vyrúbať, aby sa voľako zohriali; keď prišla jar, zapriahol syn voly a zoral ten slivník a nasial maku, aby sa nijako vyživil. Ale keď mak dozrieval, všetky vtáčky iba na ňom sedeli a boli by im ho iste skazili, keby syn nebol ešte dakde z kúta vytiahol kušu, čo mu po otcovi ostala. Nuž s tou kušou tam striehol. Raz, ako tak stráži, spustí sa mu mladý jastrab na ten mak. Janko pochyť kušu a prásk odstrelil jastrabovi krídlo. „Hej, varovčik, načo si mi to krídlo odstrelil?“ - ozve sa mu jastrab.

„A ty načo si mi mak kváril?“ - ozval sa varovčik naspäť.

„A akože nabudneme?“ - spytuje sa Janko; lebo ho tak volali, toho syna tej matere.

„Nuž tak nabudneme: My dvaja pôjdeme k môjmu otcovi, aby ti dal dáku vynáhradu, čo som ti tie voly strovil. A tvoja mater bude zatiaľ tu u kráľa pece kúriť, aby voľako vyživila sa.“

Mater teda ostala u kráľa na zámku pece kúriť a títo dvaja pobrali sa svetom. Jastrabík vždy poletoval vopred a Janko držal sa už len za ním. Prišli až k moru. Jastrab

mladý preletel hneď, ale Janko ostal tam na brehu rumádzgať, keď viac za ním nemohol.

„Nerumádzgaj, nerumádzgaj.“ - zavola mu jastrabík z druhého brehu.

„U môjho otca nájde sa spôsob aj na to, ako by človek cez more prešiel.“

„Toto iba keby si choval, nie žeby ťa ono nachovalo.“ - pomyslí si Janko a otvorí priepravu z druhého kraja. Tu zas vyhrnie sa ukrutne mnoho vojska, že to bol len strach, a ešte mu vraveli, že ich ani tretia čiastka nevystúpila von.

„Títo iba čo by mne uši objedli.“ - pomyslel si Janko a nazrel sa aj do prostrednej prieprawy.

V tej sa ligotali zlaté peniaze a hoc by koľko bral z nich, nikdy by neboli menej, iba ešte prispárali. Nuž si potom tam dakde voľačo kúpil a zajedol.

„Hej, chlapče, bolo by už poberať sa ďalej!“ - zhováral sa Janko sám so sebou, keď tam nikoho nemal.

Ale ako? Či tie čriedy, krdle, vojská tu nechať, či čo s nimi robiť? Akože ich zasa dnu vpratať?

Nevedel tej veci nijaký spôsob, nuž len sedel a sedel tu utrápený, umučený, akoby ho boli na kríž pribili.

Železný chlap sa iba zarehotal a zavolať za ním:

„Len si ho utekaj! Mám ja času vojsko z truhlice vypustiť a pannu dať zaviest' pre seba, kde sám chcem; mám času teba ešte tri razy dohoniť!“

Utekal Janko, utekal pustými horami, rudnými cestami, dobehol k jednej izbičke. Tam bývala ježibaba.

Zaklope a vojde dnu:

„Bože vám daj dobrý deň, pani matka!“

„Bože daj i tebe, syn môj! Viem, pred kým utekáš, ale sa nič neboj! Sadni si, zajedz si polievky a mäsa, vyspi sa! Môj psík je Ďalekohľad, a keď tvoj Železník bude ešte na tri míle ďaleko, zabrechne prvý raz; keď bude na dve míle, zabrechne druhý raz; keď bude na míľu, zabrechne tretí raz a už ťa vtedy zobudím.“

Sadol si, zajedol si, pospal si, a keď pes tretí raz zabrechol, zobudila ho starká, na cestu zastrčila mu do kapsy postruhník a kázala mu utekať.

Prišiel čert k babe, aby mu dala jesť, že už dobre od hladu kopytá nevytrčí. Ona dala mu vajce. Ale keď ho prehltol, nastrašila ho, že to vajce bolo zaviazané, a tak aby hotovil sa, že zľahne a bude mať chlapca.

Nastráchaný čert pribehol k Cigánovi do poľa, kde tento svine pásol. Prosil ho, aby mu nejak pomohol.

„Oj, vďaka ti pomôžem.“ - hovorí Cigán.

„Len si ľahni horeznačky.“

Čert si ľahol a ten plask ho vatráľom po bruchu, že ho hneď vo dve hrúbky skrčilo od toho úderu a zjajknúť mu ani nedalo, čo mu hrdlo zatislo. Vtom ale vyskočil z blízkeho krovia tým plaskom naplašený zajac a utekal poľom do hory. Cigán ukazuje ho čertovi:

„Či vidíš, tamto zaberá tvoj chlapec; toho viac nemáš čo obávať sa, že by vrátil sa ti.“

„No, chlap si!“ - chváli ho čert a Cigáň na to:

„Veru som chlap! Či by si takto nemal vôľu skúsiť sa so mnou?“

„A prečo by nie!“

„No,...“ - hovorí náš cigáň -- „Kto z nás vytlačí zo skaly mlieko?“

Čert schytí žabicu a ako ju stisol, všetka rozmrvila sa mu v hrsti. Cigáň ale úkradky vložil do mlieka omočený chlieb medzi dve skaly a vytlačil z neho mlieka. Čert naľakal sa ho; ušmykol a nestavil sa iba pri svojej materi. A mať hovorí mu:

„Čože si taký naplašený?“

„Takto a takto,...“ - rozpovedal čert, ako povodilo sa mu s Cigánom.

„Ej, to je nedobre.“ - hovorí čertova mať.

Naľakal sa čert, že by takto prišiel o celú záhradu, ba ešte aj s ním samým zle by malo byť:

„Nuž,...“ - hovorí - „Nechajme toto tak a poďme skusovať sa na inšie.“

Druhé dali sa na to, kto viac dreva unesie. Čert začal horu rúbať a veru tá len mizla pod jeho sekerou. Cigán vzal dlhý povraz a začal opasovať celú horu od duba k dubu.

„Čože to ty zase vystrájaš?“ - opytuje sa čert.

„Nič.“ - odpovedá Cigán.

„Len nechce sa mi po každom polienku na plece klásť, nuž takto opášem si celú horu, potrhnem a odnesiem si od koreňa.“

Naľakal sa čert, že by prišiel o horu, nechali aj to tak.

Tretie bolo, kto viac vody unesie. Čert pozbieral vari všetky dudy zo sveta a naberal tej vody, aby mu ani kvapka neušla z nej.

Čarovné rozprávky

V podaní: o. z. AKO INAK a priateľov

- Nebeská sláva
- Soľ nad zlato
- Železník
- Cigán čerta ošialil

9 788056 004838

ISBN

Čarovné rozprávky

v podaní: o. z. AKO INAK a priateľov